

Joseph Franco vinden wij later in Suriname terug. Dr. Kayserling noemt nog¹⁾ den eersten Surinaamschen Rabbijn Isaac Netto als leerling der Rotterdamsche Academie: „The Surinam Rabbi was trained in the Academy de los Pintos in Rotterdam with Josiah Pardo, Joseph Franco (later in Surinam), Jacob Abendana and others distinguished scholars²⁾”.

Vermelden wij ten slotte, dat op 1 April 1653 nog twee leerlingen werden opgenomen nl.: Moseh de Mercado en Ishac Gomes, wier gedrag, kennis en aanbevelingen dit bevorderden; de laatste was bovendien een wees. Hij studeerde in datzelfde jaar nog op „Ets Haim” te Amsterdam, waar hij in de hoogste afdeeling zat onder Haham Saul Levi Morteira en een tractement van f7,— per maand genoot³⁾. Hij had dus een promotie van f7,— tot f16,— per maand, wat een eigenaardig licht werpt op het aanzien der Rotterdamsche Jeschiba de los Pintos, wanneer studenten van het Amsterdamsche „Ets Haim” de voornaamste Portug. Joodsche Academie ter wereld, naar Rotterdam gaan om daar verder te studeeren, want ook den evengenoemde, Ishac Abarbanel vinden wij te Amsterdam op „Ets Haim” als student in 1651 in de Medras van Rubi Jacob Juda Leaô, waar hij f3,10 per maand tractement genoot en dus in Rotterdam ruim 400 % verhooving kreeg.

Deze Moseh de Mercado moet Moseh de Israël de Mercado zijn, door Kayserling op p. 70 van zijn bibliographie genoemd, als leerling van Haham Saul Levy Morteira en schrijver van „Comento concepluoso del Psalterio y del Sacro Ecelesiastes” en wiens commentaar na zijn overlijden in 1653 door Jacob de Mercado werd uitgegeven. Inderdaad is hij zeer jong gestorven, daar hij in 1650 nog niet in de hoogste afdeeling van „Ets Haim” te Amsterdam was, (Gedenkschrift p. 32), hoewel hij niet in 1635 kan overleden zijn, zooals Kayserling opgeeft, daar hij in April 1653 student te Rotterdam werd. Hij is dus ditzelfde jaar nog gestorven, waarschijnlijk te Rotterdam.

Dit waren de lotgevallen, die wij van de drie eerste jaren van het bestaan der „Jesiba de los Pintos” konden nagaan. Allerwege

---

1) Uit Miguel (Daniel Levi) De Barrios „Opuscula” II, „Yesiba de los Pintos” (2). Zie Bibl. Esp. Port. Jud. p. 20.

2) Proublications of the American Jewish Historical Society No. 5 New-York 1897 p. 123.

3) Gedenkschrift „Ets Haim” pag. 29, 31 en 32 en Bijlage I.